

veel meer dan omarmd had, met fel gebaren aan zich geprest; drongt u mij een beschaamdheid op, als was ik een gevallen meisje.

Tien eidelooze jaren lang heb ik gesnakt naar de drift van dien avond. En in de wanhoop van dat verlangen, ben ik verouderd vóór den tijd. Het is waar, dat u ook het huwelijk met Bert me allerminst hebt aangeraden. Maar nu geloofde ik u niet meer – toch was ik van uw invloed niet los. Hem nam ik, zooals ik Willing gedaan had, omdat ook in hem dat 'hoogere' was! Genadige God, een apotheker! Uit ons huis boven een winkelpui! Maar Bert was immers ook: een geleerde! en de eenvoud van zijn beroep verhoogde voor mijn, door u ingeprent en daardoor nooit echt, nooit klaar en helder idealisme, de eerbiedwekkendheid van zijn werk. 'Dr.' was hij en toch geen dokter; o! dat woord: bac-te-rioloog, daarop gaf een meisje d'r jawoord, dien schijn van iets dat me niets kon schelen – daarop, dáárop ben ik getróúwd!

Als het hem nu maar niet zooveel waard geweest was! Wat zou zelfs een man als Bert, onhartstochtelijk maar: een man! met me hebben kunnen doen, van me hebben kunnen maken, zonder de vervloekte aantrekkingsmacht van die opkamer-achter-de-winkel, waar z'n ziel en z'n zaligheid lag. Wat huiselijkheid, wat hartelijkheid – was hij gezellig geweest en natuurlijk, niets dan 't gewone, nacht èn dág, ik zou me, toen Riekje kwam, hebben geschikt. Maar dat hij, toen we háár moesten verliezen, afleiding zocht en vond in dat hok... Van toen afaan was ik verloren. Zeven jaar heeft dat lijden geduurd, dat wrokkend zonderhoop-verlangen.

Toen is hij in de straat gekomen, om wiens ontrouw ik nu in den dood wil. Ik zal hem u duidelijk aanwijzen. U weet, hoe infaam ik onze straat vond met dat altijd-hetzelfde van de Bank over ons en de winkels ernaast en de zeurige tram met 'r wee geklingel. Maar hij kwam er wonen, nr. 77, boven de comestibles! Wij zijn, dat weet u, 84. Hij was vaak thuis, ik zag hem staan. Uit Indië is hij gekomen, waar hij eenige jaren schatrijk en toen weer volslagen arm was. Hier werd hij inspecteur van een levensverzekering. Bescheiden bestaan, maar hij is een heer! Ik moest het onderscheid zien met Bert, die zich ook nooit houdt als een geleerde, in gebaren noch gedraging, dienstvaardig, gedwee met z'n hooge schouders, altijd die gekromde nek, de varkenspootjes vóór zich uit, zooals ie ze had toen ie stond vóór den stamper, handjes die aanvatten, willig, bedrijvig, net als z'n zus die altijd breit. Maar het ergste is z'n neus. Als hij, om mij, heel erg geschreid had of bij een chronische verkoudheid, zou men dat opgetrokken-houden van z'n sponzige gele neus begrijpen. Maar hij is niet verkouden, hij huilde nooit, al werd ik geen groot geluk in zijn leven; hij klaagt noch ruziet, denkt niet aan deernis, hij denkt aan fleschjes en pannetjes, ook is zijn neus niet beklagenswaardig en alleen af-